

Moc Ducha svatého (10. lekce)

Kdo je to Duch svatý? Je to Boží moc? Energie? Ne. Duch svatý je osoba stejně jako Bůh Otec a Pán Ježíš. Když si budeš v Bibli číst verše, které o něm mluví, zjistíš, že samostatně jedná, mluví, cítí atd. Toto žádná „energie“ nedělá. Duch svatý je Bohem, stojí vedle Boha Otce a Pána Ježíše, a proto je křesťané nazvali „Boží trojicí“.

Jak je to možné, když Bible mluví na mnoha místech o jediném Bohu? Budeš-li studovat Písmo, uvidíš, že tyto tři osoby jednají sice každá zvláštním způsobem, ale vždy se stejným cílem, způsoby a prostředky, které nikdy nevybočují z rámce Božího slova. Z tohoto pohledu lze tuto trojici osob nazývat osobou jednou, stejně jako Bible hovoří o manželích jako o jednom těle. Záleží jen na úhlu pohledu a způsobu vyjádření. Místem v Bibli, kde můžeme vidět tyto tři stát vedle sebe a spolupracovat k jednomu cíli, je Ježíšův křest: *Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ Ježíš mu odpověděl: „Připusť to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Tu mu již Jan nebránil. Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ (Mt 3,13-17)*

S Duchem svatým se setkáváme již na začátku Bible při popisu stvoření: *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. (Gn 1,1-2)*

V době starozákonní vede jen určité skupiny lidí izraelského národa - proroky, krále a kněze. Když v této době lidé hledali Boží vedení, obraceli se na tyto jmenované. Oni byli „vědoucí“. Jim Bůh zjevoval svoji vůli mnohem jasněji a ve větší míře, než „prostým“ lidem. Již tehdy ale skrze proroky lidem oznamoval, že to změní: *I stane se potom: Vyleji svého ducha na každé tělo. Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění. Rovněž na otroky a otrokyně vyleji v oněch dnech svého ducha. (Jl 3,1-2)*

Pán Ježíš toto zaslíbení připomněl svým učedníkům a zároveň jim vysvětlil jeho smysl: *Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to neunesli. Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,7-15)*

I dnes mnozí křesťané touží po tom, aby se vrátila doba, kdy Pán Ježíš procházel s učedníky krajinou a vyučoval a uzdravoval zástupy, které se k němu scházely. Neuvědomují si, že žijí v „lepší“ době, kdy nemusí pořádat letecký zájezd do Izraele s malou nadějí, že se alespoň protlačí do Ježíšovy blízkosti. Stačí, když se uchýlí „do svého pokojíku“ a Duch svatý k nim bude mluvit a sloužit jim stejně, jako to činil Pán Ježíš svým učedníkům.

Jak se to mohlo stát? Krátce před svým odchodem Ježíš dal příkaz svým učedníkům: *Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. Jan křtil vodou, vy však **budete pokřtěni Duchem svatým**, až uplyne těchto několik dní.” (Sk 1,4-5)* Učedníci uposlechli a výsledkem byly letnice, které prožili v Jeruzalémě, kdy na všechny shromážděné Ježíšovy učedníky sestoupil Duch svatý a vyzbrojil je mocí ke kázání evangelia a následnému budování učedníků z těch, kteří uvěřili. Přečti si celou druhou kapitolu knihy Skutků - stojí za to!

Učedníci neobdrželi jen odvahu a novou dynamiku ve službě Bohu, ale také se, počínaje letnicemi, začaly ve vznikající církvi projevovat dary Ducha svatého, které vyjmenovává apoštol Pavel ve svém prvním dopise do Korintu (viz 1K 12,8-12).

Moc Ducha svatého, která se projevovala i skrze jeho dary, způsobila v následných desetiletích úžasnou expanzi křesťanství prakticky v celém tehdejší známém světě. Dary Ducha se mocně projevovaly v církvi ještě ve druhém a třetím století po Kristu. Ruku v ruce s postupným odklonem od normy Písma se začaly z církve vytrácet včetně moci Ducha svatého, takže v následných stoletích až do počátku století dvacátého se setkáváme pouze s jednotlivci a jednotlivými společenstvími, skrze které Duch svatý působil stejně mocně jako v prvotní církvi. Na počátku dvacátého století nastává s rozvojem letničního hnutí zlom, od kterého se moc Ducha svatého opět šíří do celého světa a částečně proniká i do některých tradičních církví.

Jak tedy máme k Duchu svatému a k jeho darům přistupovat prakticky?

Za prvé je dobré si z výše uvedeného krátkého přehledu uvědomit, že nejde o nic „nového pod sluncem”. Duch svatý působil na zemi vždy, jen na základě Božího plánu v různých dobách různým způsobem. Z Boží milosti žijeme v době, kdy je jeho působení mocnější, alespoň co se množství obdarovaných křesťanů týče, než kdykoliv dříve.

Za druhé nám Písmo ukazuje, že Duch svatý přebývá v každém znovuzrozeném křesťanovi bez ohledu na to, zda již prožil křest Duchem či nikoliv: *Nevíte, že jste Boží chrám a že **Duch Boží ve vás přebývá**? Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy. (1K 3,16-17)*

Ježíš říká, že „Duch pravdy nás uvede do veškeré pravdy”. To se děje již od okamžiku našeho obrácení, kdy nám zjevuje největší pravdu ze všech, že Ježíš Kristus je náš Spasitel a Pán. Je proto ostudné a nebiblické rozdělovat křesťany na kategorie těch, kteří „mají a nemají Ducha svatého”. Mají jej všichni.

Na druhé straně vidíme především v knize Skutků, že apoštolé nezůstávali při tom, že lidé přijali Krista do svých životů. Následně je křtili ve vodě ponořením a vedli ke křtu Duchem svatým: *Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich neseštopil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého. (Sk 8,14-17)*

Apoštol Pavel si počínal úplně stejně jako apoštolé žijící v Jeruzalémě. Na křtu Duchem mu velice záleželo: *Zatímco byl Apollos v Korintě, prošel Pavel hornatým vnitrozemím a přišel do Efezu; tam se setkal s nějakými učedníky. Zeptal se jich: „Když jste uvěřili, přijali jste Ducha svatého?” Odpověděli mu: „Vůbec jsme neslyšeli, že je seslán Duch svatý.” Pavel*

řekl: „Jakým křtem jste tedy byli pokřtěni?“ Oni řekli: „Křtem Janovým.“ Tu jim Pavel prohlásil: „Jan křtil ty, kteří se odvrátili od svých hříchů, a vybízel lid, aby uvěřili v toho, který přijde po něm - v Ježíše.“ Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jméno Pána Ježíše. Jakmile na ně Pavel vložil ruce, sestoupil na ně Duch svatý a oni mluvili v prorockém vytržení. Těch mužů bylo asi dvanáct. (Sk 19,1-7)

Na této situaci se do dnešního dne nic nezměnilo - Bohu velice záleží na tom, abys byl vyzbrojen mocí a dary Ducha svatého a mohl mu co nejefektivněji sloužit.

Jaký je rozdíl mezi křesťanem, který dosud nebyl pokřtěn Duchem svatým a tím, který již má tento krok za sebou? Přirovnávám to k návštěvě Ducha svatého u nás doma. Zazvoní a já otevřu. Protože nám domovní správa nechala namontovat na dveře řetízek, otevřou se dveře jen na patnáct centimetrů. Mohu s Duchem svatým hovořit, ale „není to ono“. Také mi nemůže předat všech svých devět darů, které má v náručí v krabicích, protože škvírou ve dveřích neprojdou. Musím sejmut řetízek, otevřít dveře doširoka a pozvat jej dál - a to je křest Duchem svatým. V našem obývacím pokoji si již můžeme pohovořit bez jakýchkoliv omezení, a také všechny nabízené dary jsou mi k dispozici podle potřeby.

Někteří křesťané namítají: „Nejsem ještě hoden být pokřtěn Duchem svatým.“ Vždycky si následně vybavím situaci, kdy jsem pracoval v nemocnici na oddělení intermediární péče, kam byli přesouváni pacienti z jednotky intenzivní péče. Mnozí z nich museli být pečlivě sledováni včetně připojení na monitory, protože jim hrozilo nebezpečí náhlé smrti. Sestry na oddělení musely mít velmi dobré znalosti, schopnost v případě potřeby rychle a profesionálně zasáhnout. Na tomto oddělení jsem také vychovával mediky a začínající lékaře. Pokud by některý z nich odmítal učit se pracovat s velice drahou a náročnou technikou, která nám byla k dispozici, s tím, že toho „není hoden“, neohrával by se na tomto místě ani minutu. Veškeré své city a představy jsme museli podřídít jedinému cíli - prospěchu pacientů.

Stejně tak Pán Ježíš zaúkoloval nás křesťany „péčí o tento nemocný svět“. Není zde prostor na filosofování, čeho jsem hoden a čeho ne. Každý den umírají tisíce nespasených „pacientů“ a Bůh pro ně pláče, protože jdou do věčného zatracení. Touží po tom, abychom využili všech dostupných prostředků k jejich záchraně a také nám je nabízí. Nikdo z nás jich není hoden, ale pro každého z nás platí zaslíbení a následný příkaz: „...dostanete **silu Ducha svatého**, který na vás sestoupí, a **budete mi svědky** v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,8)

Když si pročítáme v Bibli místa, kde se mluví o křtu Duchem svatým, zjišťujeme, že byl provázen darem modlit se či prorokovat v jiných jazycích - v jazycích, kterým většinou jako lidé nerozumíme, pokud není zároveň k dispozici dar výkladu. Na místech, kde dar jazyků není zmíněn, můžeme jeho přítomnost předpokládat z kontextu. Proto apoštolé i my v dnešní době přijímáme dar jazyků jako jasné znamení křtu Duchem svatým. Apoštol Pavel nás vyzývá, abychom o tento dar usilovali stejně jako o všechny další: *Usilujte o lásku a dychtěte po duchovních projevech, nejvíce však, abyste prorokovali. Neboť kdo mluví jazykem, nemluví k lidem, nýbrž k Bohu; nikdo mu nerozumí, duchem mluví tajemství. Kdo však prorokuje, mluví lidem k budování, povzbuzení a útěše. Kdo mluví jazykem, buduje sám sebe, ale kdo prorokuje, buduje církev. Chci, abyste všichni mluvili jazyky, avšak ještě více, abyste prorokovali. Kdo prorokuje, je větší než ten, kdo mluví jazyky, ledaže by i vykládal, aby se budovala církev.* (1K 14,1-5 KMS)

Jak mohu být pokřtěn Duchem svatým?

Úvodem si řekněme, že žádný „oficiální návod“ neexistuje. V Bibli nalézáme nejrůznější situace, za jakých byli lidé křtěni Duchem svatým. Totéž nám ukazuje i zkušenost. Většinou jsou lidé křtěni Duchem při vzkládání rukou starších křesťanů, jindy třeba při osobních modlitbách nebo ve vaně. Sám jsem začal mluvit v jazycích na jedné ranní cestě, když jsem spěchal do práce.

Proto raději položíme důraz na obecné podmínky křtu:

Bud'me znovuzrozenými, před Bohem upřímnými křesťany. Následný příběh o kouzelníku Šimonovi nám může sloužit jako negativní příklad - jaký by náš přístup neměl být v žádném případě: *Jeden muž, jménem Šimon, který tam žil, už dlouhou dobu svou magií uváděl v úžas samařský lid; říkal o sobě, že je v něm božská moc. Všichni - prostí i významní - mu dychtivě naslouchali a říkali si: „On je ta božská moc, která se nazývá Veliká.“ Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. Ale když uvěřili Filipově zvěsti o Božím království a o Ježíši Kristu, dávali se pokřtít muži i ženy. Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy.*

Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého.

Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vložili ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: „Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce.“ Petr mu odpověděl: „Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslil sis, že se Boží dar dá získat za peníze! Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel. Vidím, že jsi pln hořké závisti a v zajetí nepravosti.“ Šimon na to řekl: „Modlete se za mne k Bohu, aby mne nepostihlo nic z toho, o čem jste mluvili.“ (Sk 8,9-24)

Mějme žízeň! - *V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud živé vody poplyne z jeho nitra, jak praví Písmo.“ (J 7,37-38)*

Očistíme nejdříve svůj život od všech hříchů minulého života, zvláště pak od styku s okultismem, magií atd. Porad' se o tom se staršími ve svém sboru.

Jak jsem napsal výše, Bůh tě může pokřtít Duchem svatým prakticky kdykoliv a kdekoliv. Na základě Písma ti mohu doporučit, aby ses obrátil na pastora nebo starší tvého sboru, ať se za tebe modlí se vzkládáním rukou.

Překážky

Ve své pastorské praxi jsem se setkával nejčastěji se čtyřmi překážkami:

Když lidé touží po křtu Duchem svatým a také po daru jazyků, který jim skutečnost křtu jednoznačně potvrzuje, myslí si mnohdy, že Duch svatý bude skrze ně promlouvat, aniž by na tom brali jakýkoliv podíl. Může se to stát, ale mnohem častější je situace, kdy obdržíme dar jazyků, ale to, zda se v nich začneme modlit či nikoliv, je zcela na nás, nejde o spontánní akt. Proto je dobré, když se za mne starší modlí, očekávat dar jazyků a následně se začít novým jazykem modlit zcela vědomě. „Nejde to samo“. Stejně jako později bude používání daru

jazyků zcela ve tvé moci - můžeš se modlit kdykoliv, kdekoliv, jakkoliv hlasitě chceš. Nejde o dar, který by tě ovládal proti tvé vůli.

Nejčastější námitka toho zlého při křtu Duchem na adresu mluvení jazyky, která se objeví v naší mysli, je: „To si vymýšlíš.” Je tak častá, že se vyplatí s ní počítat a odmítnout ji. Často se dar jazyků projeví zprvu jen několika slabikami či slovy a teprve později se člověk „rozmluví”.

Pokud výše uvedenou námitku odmítneme, přijde pravděpodobně poslední trumf: „Ano, skutečně máš dar jazyků, ale ne od Boha. Je to jazyk od Satana.” Na toto tvrzení je dobré odpovědět přímo z Písma, stejně jako to učinil Pán Ježíš při pokušení na poušti. *Řekl jim: „Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: ‚Příteli, půjč mi tři chleby, protože právě teď ke mně přišel přítel, který je na cestách, a já mu nemám co dát.’ On mu zevnitř odpoví: ‚Neobtěžuj mne! Dveře jsou již zavřeny a děti jsou se mnou na lůžku. Nebudu přece vstávat, abych ti to dal.’ Pravím vám, i když nevstane a nevyhová mu, ač je jeho přítel, vstane a vyhová mu pro jeho neodbytnost a dá mu vše, co potřebuje. A tak vám pravím: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu? Nebo by mu dal štíra, když ho prosí o vejce? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí!” (L 11,5-13)*

Existuje ale i opačné nebezpečí. Jsme velmi zaměřeni na samotné mluvení jazyky. Až příliš dobře víme, jak by to mělo vypadat. Máme možná i jasnou představu, jaký jazyk by to měl být. Dostáváme se tím do křeče, kdy Pánu Bohu podsouváme hotový scénář podle „našeho gusta”. Co je ale nejsmutnější, svou pozornost odkládáme od samotného dárce, od vzácného Ducha svatého.